

NIE KAŻ MU LICZYĆ · MATURA USTNA Z POLSKIEGO

Fiszki: pytania jawne

76 fiszek do druku na maturę 2027 i 2028.

Z przodu pytanie, z tyłu teza, słowa-klucze, kontekst i pułapka.

druk dwustronny · 6 fiszek na stronie A4

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

21

Losy młodzieży polskiej pod zaborami.

Losy młodzieży polskiej pod zaborami. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

21 · DZIADY CZ. III

TYŁ

TEZA

W „Dziadach” cz. III młodzież pod zaborem rosyjskim jest prześladowana za samą miłość do ojczyzny: więzienie, śledztwo i zsyłka niszczą jej zdrowie i przyszłość, ale nadają tej ofierze sens, bo z cierpienia ma wyrosnąć wolność.

SŁOWA-KLUCZE

filomaci i filareci · Nowosilcow · scena więzienna · kibitki · Cichowski · ofiara pokolenia

KONTEKST

„Kamienie na szaniec” – Aleksander Kamiński (literacki)

UWAGA, PUŁAPKA

Nie myl sceny więziennej (I) z Salonem warszawskim (VII). Konrad z III części to dawny Gustaw: przemiana dokonuje się w Prologu.

Jak drukować i jak się uczyć

W pliku jest 6 fiszek na 1 arkuszu. Każdy arkusz to dwie strony: najpierw przody, potem tyły. Tył każdej fiszki leży dokładnie za jej przodem, jeśli wydrukujesz plik dwustronnie.

Drukowanie

1. Wybierz druk **dwustronny i obracanie wzdłuż dłuższej krawędzi**.
2. Ustaw skalę **100%** (rozmiar rzeczywisty), bez dopasowania do strony.
3. Najlepiej sprawdza się papier 160–200 g/m², ale zwykły też wystarczy.
4. Najpierw wydrukuj jeden arkusz na próbę i sprawdź, czy tyły trafiają w przody.
5. Tnij po przerywanych liniach. Wychodzi 6 fiszek 91 × 86 mm z każdej kartki.

Drukarka bez druku dwustronnego: wydrukuj strony nieparzyste (przody), włóż kartki z powrotem do podajnika i wydrukuj strony parzyste (tyły). Ułożenie kartek zależy od drukarki, dlatego zacznij od jednego arkusza.

Nauka metodą trzech pudełek (Leitnera)

Pudełko 1

codziennie: pytania, których jeszcze nie umiesz

Pudełko 2

co 3 dni: pytania, które już raz poszły dobrze

Pudełko 3

raz w tygodniu: pytania, które umiesz pewnie

1. Na start wszystkie fiszki trafiają do pudełka 1.
2. Weź fiszkę, przeczytaj zagadnienie i powiedz na głos tezę, dwa argumenty z lektury i kontekst.
3. Odwróć i sprawdź. Udało się? Fiszka idzie do następnego pudełka. Nie udało się? Wraca do pudełka 1.
4. Przed maturą przejrzyj jeszcze raz wszystkie fiszki z pudełka 3.

Na każdej fiszce

- **Przód:** numer z listy CKE, lektura i epoka, zagadnienie i pełne polecenie.
- **Tył:** teza do powiedzenia w pierwszej minucie, słowa-klucze do notatki, kontekst, który pasuje do pytania, i pułapka, na której łatwo stracić punkty.

Wylosuj pytanie i poćwicz z zegarem online: niekazmuliczyc.pl/matura-polski/pytania-jawne/losuj/. Pełne wypowiedzi wzorcowe i pytania komisji są w PDF „Pytania jawne bez stresu”.

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

21

Losy młodzieży polskiej pod zaborami.

Losy młodzieży polskiej pod zaborami. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

22

Mesjanizm jako romantyczna idea poświęcenia.

Mesjanizm jako romantyczna idea poświęcenia. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

23

Postawy społeczeństwa polskiego wobec zaborcy.

Postawy społeczeństwa polskiego wobec zaborcy. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

24

Różne postawy człowieka wobec Boga.

Różne postawy człowieka wobec Boga. Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

25

Jakie prawdy o człowieku ujawniają jego sny albo widzenia?

Jakie prawdy o człowieku ujawniają jego sny albo widzenia? Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

DZIADY CZ. III

ROMANTYZM

26

W jakim celu twórca nawiązuje do motywów biblijnych?

W jakim celu twórca nawiązuje do motywów biblijnych? Omów zagadnienie na podstawie Dziadów części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Matura ustna 2027–2028

odwróć: teza i plan

22 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA Mesjanizm w III części „Dziadów” nadaje sens cierpieniu Polaków. Naród, jak Chrystus, ginie niewinnie, aby zmartwychwstać i przynieść wolność innym narodom, a drogą do zrozumienia tej idei jest pokora, nie bunt. SŁOWA-KLUCZE Polska Chrystusem narodów · Widzenie ks. Piotra · „czterdzieści i cztery” · ofiara · pokora · prometeizm a mesjanizm KONTEKST „Kordian” – Juliusz Słowacki (literacki) UWAGA, PUŁAPKA Widzenie ma ks. Piotr, nie Konrad. Konrad w Improwizacji reprezentuje prometeizm (bunt), a nie mesjanizm.	21 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA W „Dziadach” cz. III młodzież pod zaborem rosyjskim jest prześladowana za samą miłość do ojczyzny: więzienie, śledztwo i zsyłka niszczą jej zdrowie i przyszłość, ale nadają tej ofierze sens, bo z cierpienia ma wyrosnąć wolność. SŁOWA-KLUCZE filomaci i filareci · Nowosilcow · scena więzienna · kibitki · Cichowski · ofiara pokolenia KONTEKST „Kamienie na szaniec” – Aleksander Kamiński (literacki) UWAGA, PUŁAPKA Nie mył sceny więziennej (I) z Salonem warszawskim (VII). Konrad z III części to dawny Gustaw: przemiana dokonuje się w Prologu.
24 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA Bunt Konrada, pokora ks. Piotra i prosta wiara Ewy to trzy postawy człowieka wobec Boga. Mickiewicz wskazuje, że prawdziwe poznanie i ocalenie daje pokora, a pycha prowadzi na granicę bluźnierstwa. SŁOWA-KLUCZE Wielka Improwizacja · prometeizm · pycha · „rząd dusz” · egzorcyzm · pokora KONTEKST Mit o Prometeuszu – Mitologia J. Parandowskiego (mitologiczny) UWAGA, PUŁAPKA Nie mów, że Konrad wypowiada słowo „carem”. Wypowiada je diabeł, a Konrad mdleje. Widzenie ma ks. Piotr, nie Konrad.	23 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA „Dziady” cz. III pokazują społeczeństwo podzielone wobec zaborcy. Młodzież i zwykli ludzie cierpią i stawiają opór, a część elit kolaboruje albo zachowuje obojętność. Mickiewicz oskarża tę obojętność, bo ułatwia zaborcy działanie. SŁOWA-KLUCZE Salon warszawski · przy drzwiach / przy stoliku · „naród jak lawa” · bal u Senatora · kolaboranci · Pani Rollison KONTEKST „Wesele” – Stanisław Wyspiański (literacki) UWAGA, PUŁAPKA Senator to Nowosilcow, rosyjski urzędnik, a nie Polak. Polakami na jego usługach są m.in. Doktor i Pelikan. Nie mył Salonu warszawskiego (VII) z balem u Senatora (VIII).
26 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA Motywy biblijne pozwalają Mickiewiczowi pokazać prześladowania studentów wileńskich jako historię o uniwersalnym sensie. Polska staje się Chrystusem, car Herodem, a cierpienie zapowiedzią zmartwychwstania. Biblia służy więc nadaniu sensu cierpieniu, ocenie moralnej i nadziei. SŁOWA-KLUCZE motto z Ewangelii św. Mateusza · Wigilia · Herod · droga krzyżowa narodu · zmartwychwstanie · „czterdzieści i cztery” (Apokalipsa) KONTEKST Apokalipsa św. Jana (biblijny) UWAGA, PUŁAPKA Motto pochodzi z Ewangelii św. Mateusza, a nie z Apokalipsy. „Czterdzieści i cztery” to zagadka, której znaczenia nie da się jednoznacznie rozstrzygnąć. Nie podawaj jednej odpowiedzi jako pewnej.	25 · DZIADY CZ. III TYŁ TEZA Sny i widzenia w „Dziadach” cz. III odstaniają to, co człowiek ukrywa na jawie. Pokornym pokazują sens historii, a winnym ich strach i moralną pustkę. Sen staje się w dramacie sądem nad duszą. SŁOWA-KLUCZE Widzenie ks. Piotra · Widzenie Ewy · Sen Senatora · podświadomość · strach · taska KONTEKST „Makbet” – William Szekspir (literacki) UWAGA, PUŁAPKA Senator nie przechodzi przemiany po śnie: budzi się i dalej służy carowi. Nie mył Widzenia Ewy (sc. IV) z Widzeniem ks. Piotra (sc. V).